

Студијски програм: Основне академске студије хемије - контрола квалитета и управљање животном средином (ОКК); Основне академске студије заштите животне средине – аналитичар заштите животне средине (ОЗЖС)				
Врста и ниво студија: академске, I ниво ОКК и ОЗЖС				
Назив предмета: ЗАГАЂЕЊЕ ВАЗДУХА		Шифра предмета:		ИЗЗС-201
Наставник: др Снежана П. Малетић, доцент, др Александра Тубић				
Статус предмета: изборни за ОЗЖС и ОКК				
Број ЕСПБ: 8				
Услов: -				
Циљ предмета. Упознавање са основним особинама атмосфере и загађујућих материја у атмосфери. Разумевање процеса који се одвијају у атмосфери. Овладавање стандардном методологијом за праћење и контролу загађујућих материја у ваздуху у циљу оцене квалитета ваздуха.				
Исход предмета. Након завршеног курса студенти би требало да умеју да: објасне и дефинишу састав и карактеристике атмосфере; наведу, објасне и анализирају најзначајнијих загађујућих материја ваздуха; наведу и објасне макроефекте загађења ваздуха; наведу најзначајније изворе загађења ваздуха; обраде и интерпретирају добијене резултате анализе и испоставе извештај о урађеној анализи; решава рачунске задатке везане за квалитет ваздуха.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Састав и особине атмосфере. Вертикални профил притиска и температуре атмосфере. Температурне инверзије. Извори и геохемијски циклуси природних компоненти ваздуха. Изучавање најзначајнијих загађујућих материја ваздуха: честичне материје, сумпорна једињења, оксиди азота и угљеника, волатилна органска једињења, фотохемијски оксиданти, олово, хлор, флуориди, азбест. Упознавање са природним и антропогеним (стационарним и мобилним) изворима загађења ваздуха. Основни хемијски процеси у атмосфери. Извори и последице присуства озона у тропосфери. Извори и карактеристике аеросоли у атмосфери. Макро ефекти загађења ваздуха: киселе кише, оштећење озонског омотача, ефекат “стаклене баште“ и климатске промене. <i>Практична настава</i> Квалитативна и квантитативна карактеризација најзначајнијих загађујућих материја (CO, CO ₂ , NO _x , O ₃ , H ₂ S, SO ₂ , Cl ₂ и честичне материје) емитованих у атмосферу применом волуметријских, гравиметријских и спектрофотометријских аналитичких метода. Тумачење резултата. Анализа квалитета ваздуха радне средине. Рачунске вежбе везане за одговарајућу област.				
Литература 1. Ј. Буковић, В. Бојанић: Аерозагађење, Д.П. Институт заштите и екологије, Бања Лука, 2000. 2. Ш. Ђармати: Загађење ваздуха, Виша политехничка школа, Београд, 2005. 3. Ј. Буковић: Хемија атмосфере, Рударски институт, Београд, 2001. Помоћна литература: 1. Д. Веселиновић, И. Гржетић, Ш. Ђармати, Д. Марковић: Стања и процеси у животној средини, Факултет за физичку хемију, Београд, 1995. 2. В. Рекалић: Анализа загађивача ваздуха и воде, Технолошко-металуршки факултет, Београд, 1989. 3. J.D. Jacobs: Introduction to atmospheric chemistry. Princeton University Press, 1999. 4. R.E. Altwicker и сарадници: 5 поглавље: Air pollution. CRC Press LLC, 1999. 5. J.H. Seinfeld, S.N. Pandis: Atmospheric Chemistry and Physics – From Air Pollution to Climate Change, John Wiley & Sons, Inc., 1998.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 3 (45)	Аудиторне вежбе: -	Лабораторијске вежбе: 2 (30)	Други облици наставе: 1 (15)	
Студијски истраживачки				
Методe извођења наставе Предавања, лабораторијске вежбе, аудиторне вежбе, семинарски рад, колоквијуми и консултације.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	5	писмени испит		30
практична настава	25			
колоквијум-и (2)	20	усмени испит		10
урађен и одбарњен семинарски рад	10			